

סקר ציפיות בתעשייה

לחודשים אפריל – יוני 2024

תקציר מנהלים

תחזית לרבעון השני של 2024:

34% צופים ירידה (מאזן נטו חזוי² של -9%)

19% צופים ירידה (מאזן נטו חזוי של -2%)

30% צופים ירידה (מאזן נטו חזוי של -12%)

37% צופים עליה (מאזן נטו חזוי של 4%)

20% צופים עליה (מאזן נטו חזוי של 1%)

צפי להתרחבות בתפוקה, מועסקים ובהשקעות

ברבעון הראשון של 2024:

44% דיווחו על ירידה (מאזן נטו¹ -16%)

29% דיווחו על ירידה (מאזן נטו -9%)

40% דיווחו על ירידה (מאזן נטו של -15%)

38% דיווחו על ירידה (מאזן נטו של -10%)

21% דיווחו על ירידה (מאזן נטו של -8%)

התרחבות בתפוקה, מועסקים והשקעות

תפוקה

מועסקים

מכירות לשוק המקומי

משלוחי יצוא

השקעות

פעילות רב לאומית בחו"ל

קבלת אשראי חדש

31% מהתעשיינים דיווחו על קושי

מדד מפעלים גדולים

שינוי של 5% במדד לעומת הרבעון הקודם

שמירת מסגרת אשראי קיימת

29% מהתעשיינים דיווחו על קושי

מדד מפעלים קטנים ובינוניים

שינוי של 11% במדד לעומת הרבעון הקודם

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

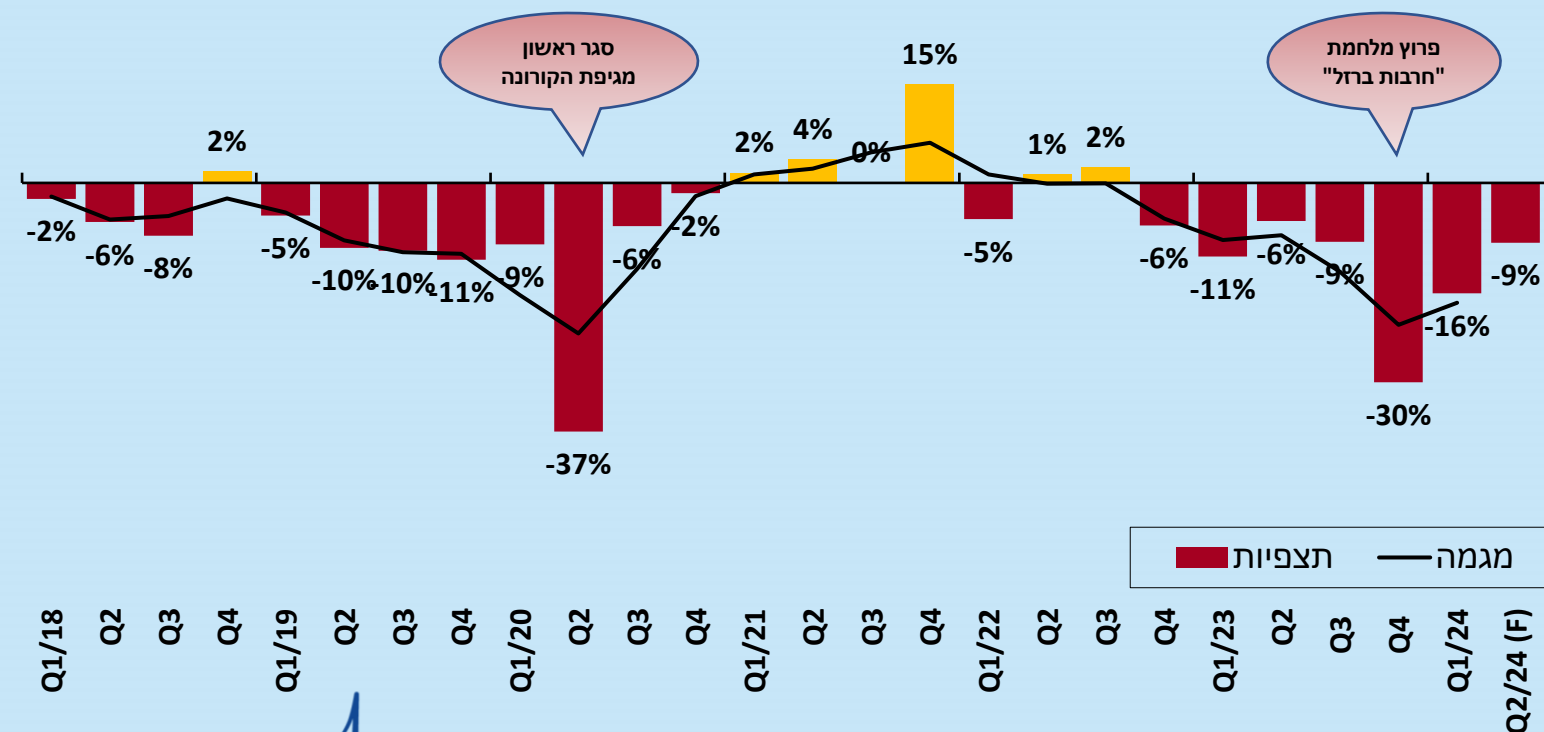
[1] מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

[2] מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2010-2019) בין תחזיות התעשיינים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2018-2024

מאזן נטו

44% דיווחו על ירידה בייצור, 30% על עלייה בייצור, ו-26% נוספים דיווחו כי אין שינוי.

ברבעון הראשון של 2024 נרשמה נסיגה נוספת בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו¹ שלילי של כ-16%, זאת על רקע מלחמת חרבות ברזל וההשלכות הנלוות לכך (גיוס נרחב למילואים, עיכובי משלוחים, פינוי מפונים מקווי העימות וכו').

מגמה זו היא המשך של הרבעון הקודם בו התעשיינים דיווח על מאזן נטו שלילי של כ-30%.

כמו כן, חלה נסיגה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו¹ שלילי של כ-7%, זאת לאחר התכווצות של כ-25% במאזן נטו בסקר הקודם. כמו כן, דווח על התכווצות מלאי המוצרים המוגמרים עם מאזן נטו¹ שלילי של כ-11%, ובנוסף ירידה במלאי חומרי הגלם עם מאזן נטו שלילי של כ-4%.

לרבעון השני של 2024 צופים התעשיינים ירידה נוספת בתפוקתם, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי² שלילי של כ-9%.

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

[1] מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

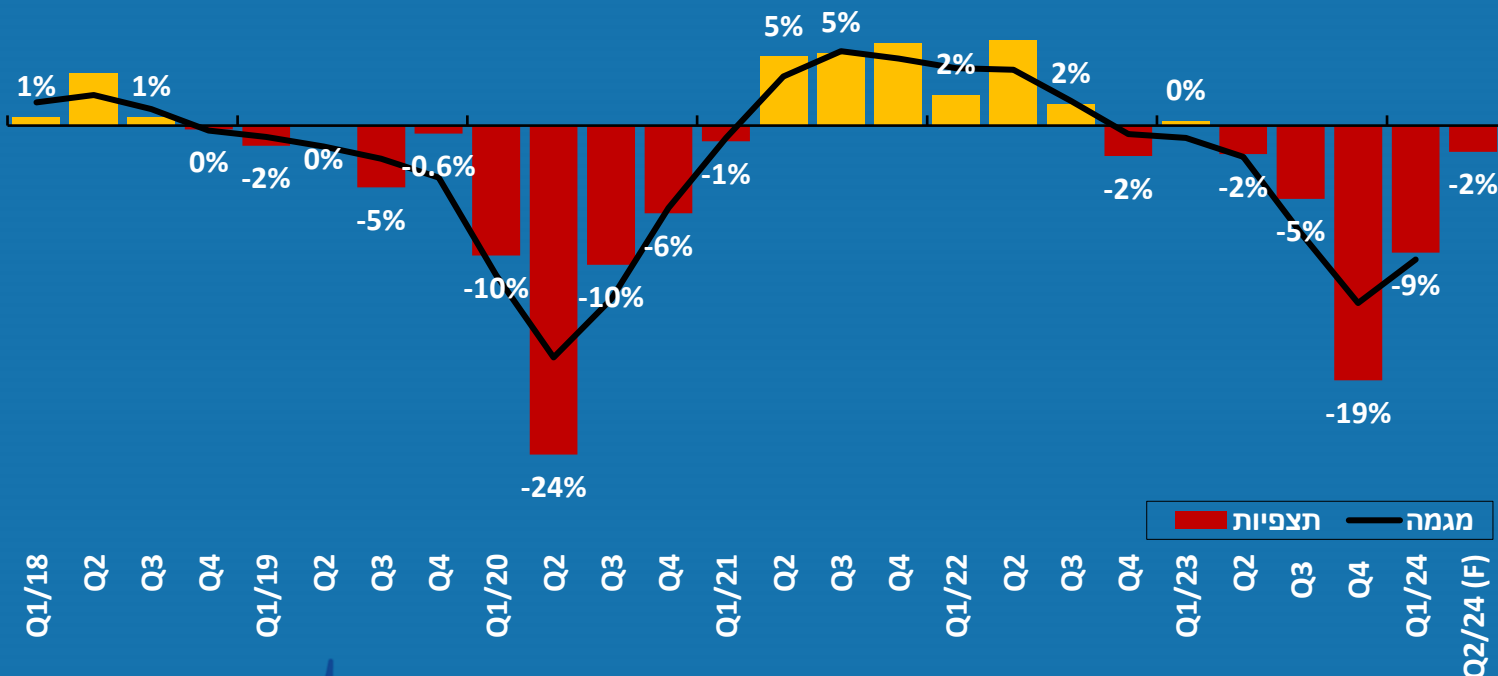
[2] מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2010-2019) בין תחזיות התעשיינים לדיוחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2018-2024

מאזן נטו

- 29% דיווחו על ירידה במועסקים, כ-16% בלבד על עליה, וכ-55% נוספים דיווחו כי אין שינוי.

- ברבעון הראשון של 2024 מספר המועסקים בתעשייה ירד: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו שלילי של כ-9%*.

- במקביל, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי ברבעון הראשון של 2024 עמד על כ-86%, בהמשך לשיעור של כ-84% ברבעון האחרון של 2023.

- להערכת התעשיינים, ברבעון הראשון של 2024 צפויה ירידה נוספת במצבת העובדים בתעשייה, אך תוך האטה משמעותית בקצב: מאזן נטו שלילי חזוי של כ-2%.

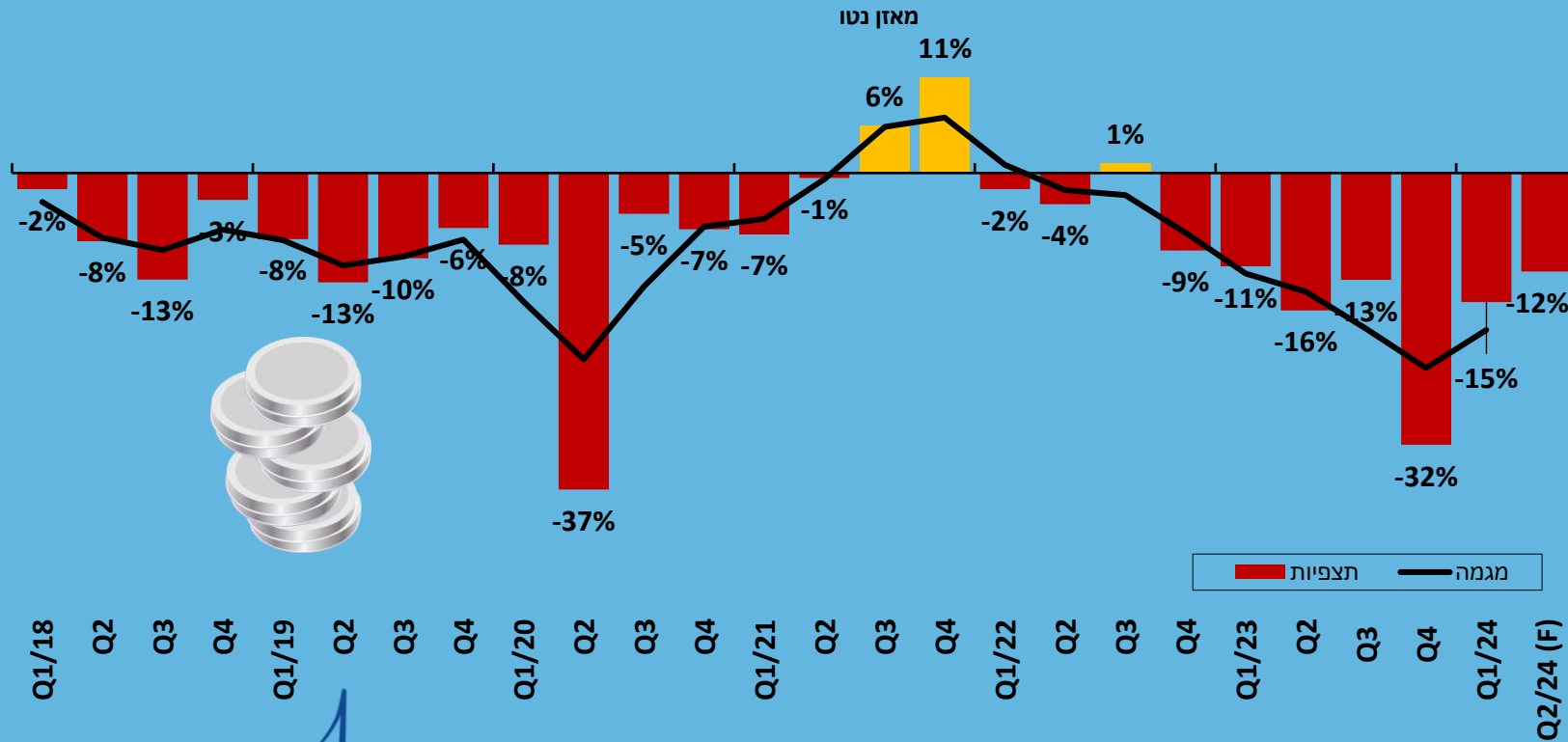

אגף כלכלה
המחלקה למחקר כלכלי

*חשוב לציין כי נוסח השאלה בסקר הוא כלהלן "מה הייתה המגמה במפעלך בשלושת החודשים האחרונים, לעומת שלושת החודשים שקדמו להם – מספר מועסקים". יתכן והירידה במספר העובדים משקללת בתוכה את הירידה בכח אדם שחשבו המעסיקים נוכח הגיוס הנרחב למילואים.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2018-2024

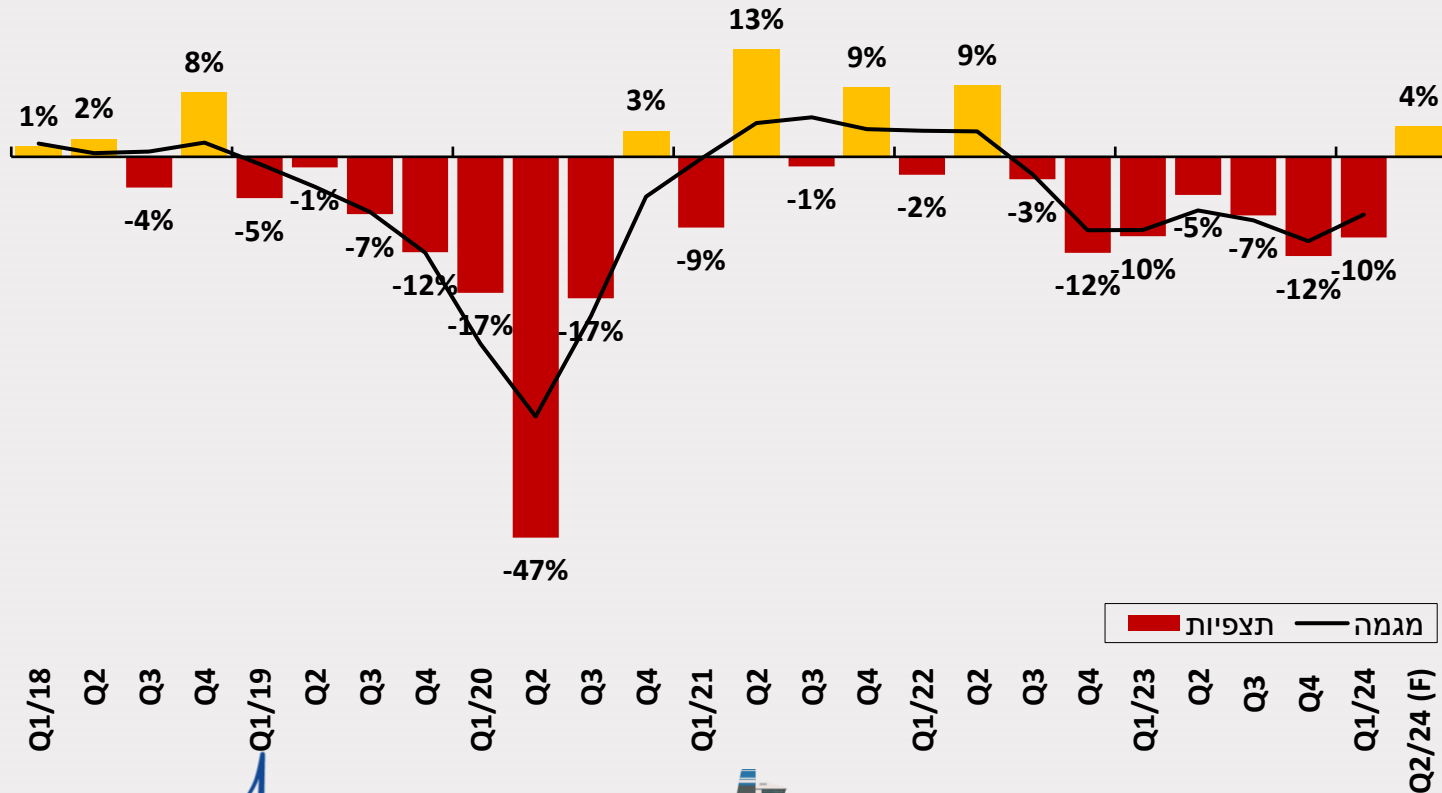
בסך הכל, כ-40% דיווחו על ירידה במכירות לשוק המקומי, לעומת 27% שדיווחו על עליה, 33% נוספים דיווחו שאין שינוי.

ברבעון הראשון של 2024 חלה נסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי: מאזן נטו שלילי של כ-15%, זאת על רקע הירידה בביקוש בשוק המקומי עקב המלחמה (זאת על אף ההתאוששות וכניסה לשגרת מלחמה). תמונה דומה עולה גם ממדד מנהלי הרכש ומסקירות בנק ישראל.

לרבעון השני של 2024 צופים התעשיינים המשך התמתנות במכירות לשוק המקומי, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי שלילי של כ-12%.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2018-2024
מאזן נטו

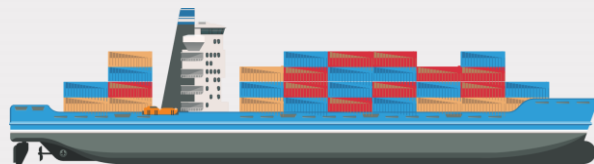
- בסך הכל, 38% דיווחו על ירידה במשלוחי יצוא, 30% על עליה, 32% נוספים דיווחו כי אין שינוי.

- ברבעון הראשון של 2024 חלה נסיגה ביצוא: מאזן נטו שלילי של 10%, לאחר מאזן נטו שלילי של כ-12% ברבעון האחרון של 2023.

- המשך הנסיגה ברווחיות היצוא: מאזן נטו שלילי של כ-11% ברווחיות היצוא, בהמשך למאזן נטו שלילי של כ-17% ברבעון הקודם.

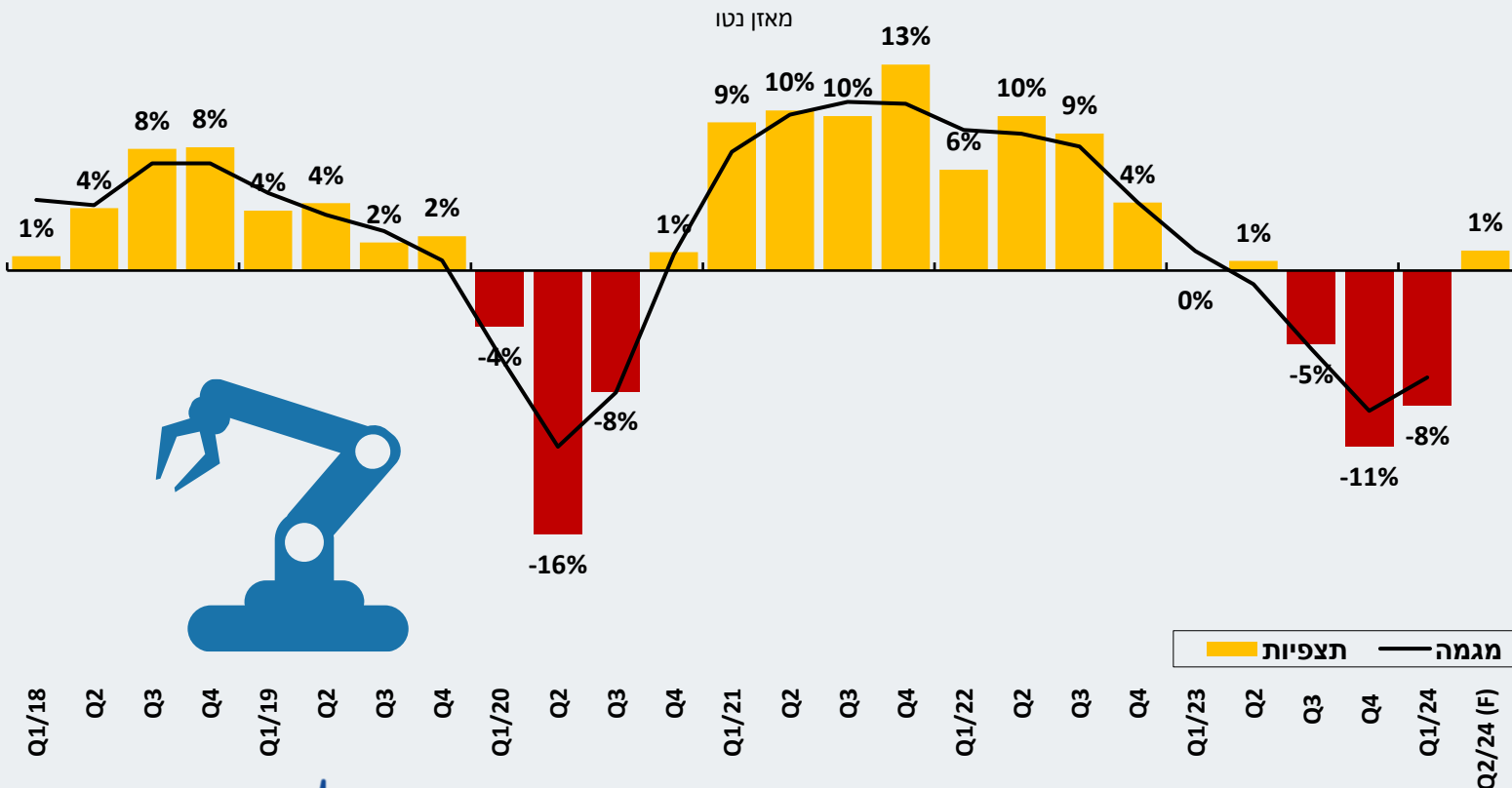
- לרבעון הראשון של 2024 צופים התעשיינים שינוי מגמה במשלוחי היצוא: מאזן נטו חיובי חזוי של כ-4%.

- הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי דירוג היצואנים הם: קשיי שיווק וחדירה לשווקים, עלויות ייצור מקומיות, מחירים בינלאומיים, ביקושים עולמיים, ופריון העבודה.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2018-2024

- בסך הכל, 21% דיווחו על ירידה בהשקעות בתעשייה, 16% על עליה, 63% נוספים דיווחו כי אין שינוי.

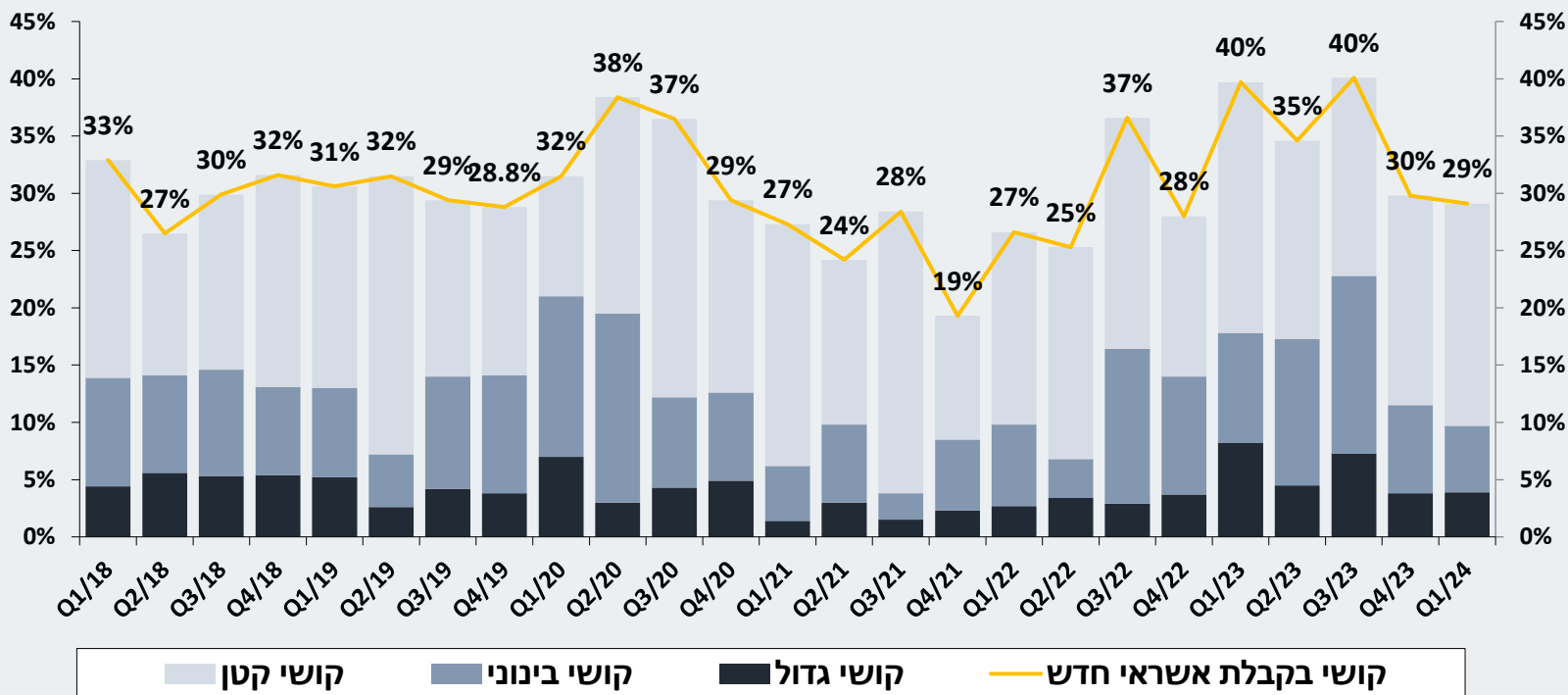
- ברבעון הראשון של 2024 חלה ירידה בהשקעות התעשייה **בנכסים קבועים**: מאזן נטו שלילי של כ-0.8%. בבחינת נתוני המגמה, ניכר שמגמה זו ממשיכה את הירידה בהשקעות שחוו התעשיינים גם בחציון השני של 2023.

- דיווחי התעשיינים מצביעים על עלייה בהוצאות המימון **הריאליות**: מאזן נטו חיובי של כ-13% בתקופה הנסקרת, זאת בהמשך לעלייה בסקר הקודם, בו נרשמה עלייה של כ-20%, זאת על רקע עליות הריבית בארץ ובעולם.

- לרבעון הראשון של שנת 2024 צופים התעשיינים עלייה קלה **בהשקעות התעשייה**: מאזן נטו חזוי של כ-1%, זאת לצד צפי התעשיינים להמשך עלייה בהוצאות המימון הריאליות, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי חיובי של כ-5%.

אשראי בתעשייה

קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת

- ברבעון הראשון של 2024 שיעור המדווחים על קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת* עמד על 29% מהתעשיינים, זאת לאחר שיעור של 30% שדיווחו על כך ברבעון האחרון של 2023. ניכר כי בחצי שנה האחרונה חלה ירידה בקושי, זאת לאחר מגמת עליה שהחלה ברבעון האחרון של 2021 אשר נמשכה עד לרבעון השלישי של 2023.
- בניכוי התעשיינים שכלל אין להם צורך בשמירה על מסגרת אשראי קיימת**, שיעור התעשיינים שדיווחו על קושי עומד על 38% ברבעון האחרון של השנה, זאת לאחר שיעור של 42% ברבעון האחרון של 2023.

התאחדות
התעשיינים
בישראל

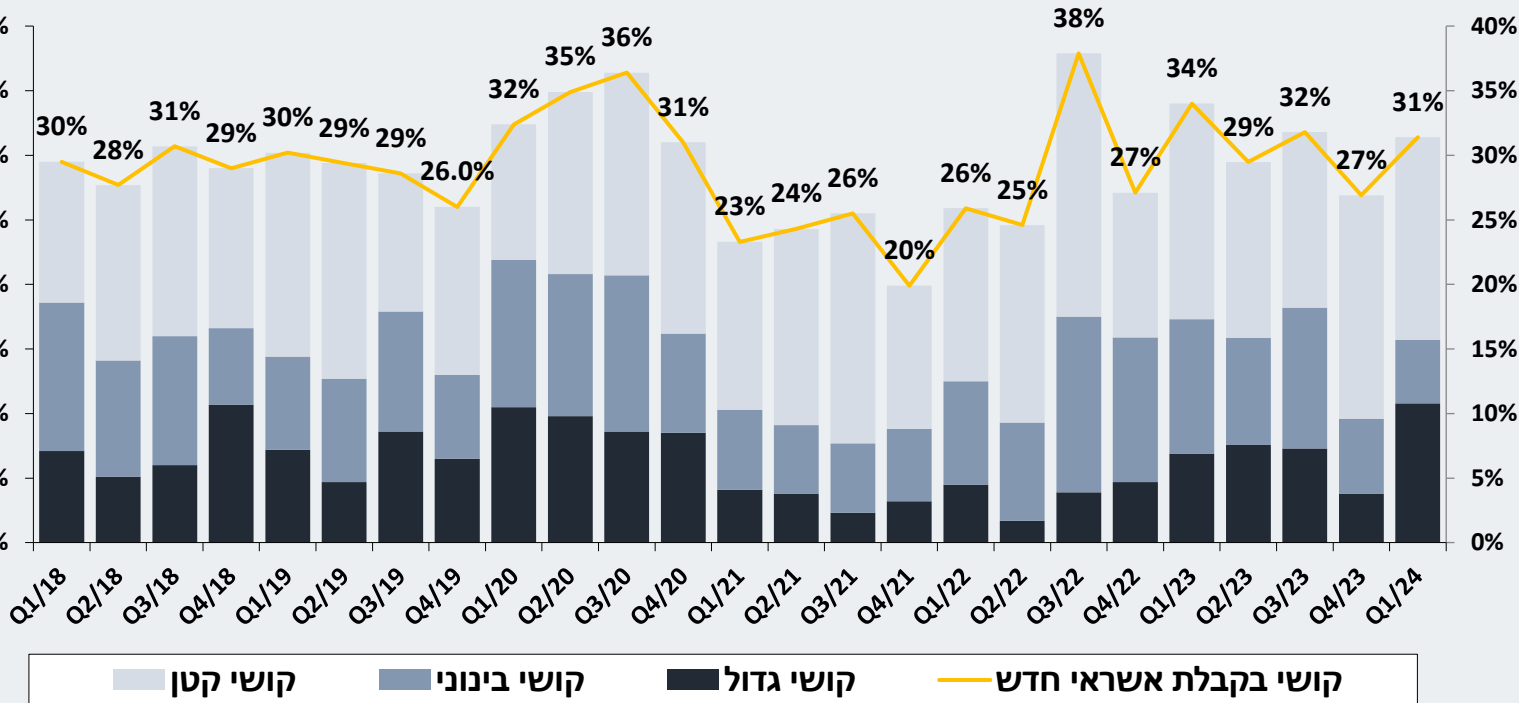
אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

התעשיינים נשאלו האם יש להם קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת, כאשר היה ניתן לבחור מבין התשובות הבאות: קושי גדול, קושי בינוני, קושי קטן, אין קושי ואין צורך. * אחוז התעשיינים שסימנו קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת מסך העונים על השאלה. ** אחוז התעשיינים שסימנו קושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת מסך התעשיינים שדיווחו שיש צורך בשמירה על מסגרת אשראי.

אשראי בתעשייה

קושי בקבלת אשראי חדש

- ברבעון הראשון של 2024 נמשך הקושי בקבלת אשראי חדש: 31% מהתעשיינים דיווחו על קושי בשמירה על קבלת אשראי חדש*, זאת לאחר שיעור של 27% שדיווחו על כך ברבעון האחרון של שנת 2023.
- בניכוי התעשיינים שכלל אין להם צורך בקבלת אשראי חדש**, שיעור התעשיינים שדיווחו על קושי עומד על 50% ברבעון הראשון של השנה, זאת לאחר שיעור של 42% ברבעון האחרון של 2023.

התאחדות
התעשיינים
בישראל

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

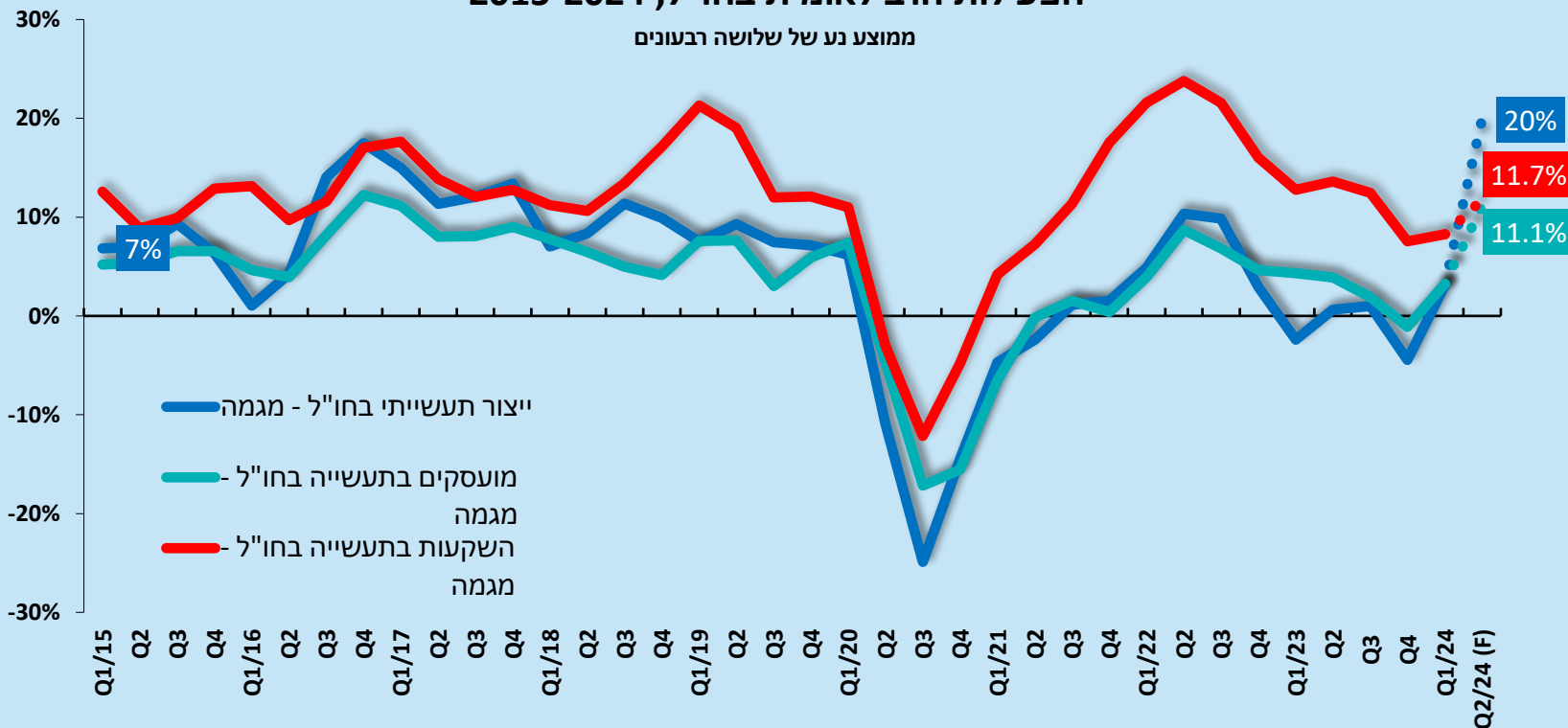
התעשיינים נשאלו האם יש להם קושי בקבלת אשראי חדש, כאשר היה ניתן לבחור מבין התשובות הבאות: קושי גדול, קושי בינוני, קושי קטן, אין קושי ואין צורך. * אחוז התעשיינים שסימנו קושי בקבלת אשראי חדש מסך העונים על השאלה. ** אחוז התעשיינים שסימנו קושי בקבלת אשראי חדש מסך התעשיינים שדיווחו שיש צורך בקבלת אשראי חדש.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2015-2024

ממוצע נע של שלושה רבעונים

ברבעון הראשון של 2024 חלה צמיחה בתפוקת המפעלים בחו"ל: מאזן נטו חיובי של כ-20%, זאת לאחר מאזן נטו חיובי של כ-5% ברבעון האחרון של 2023.

במקביל, נרשמה עלייה במצבת העובדים בחו"ל: מאזן נטו חיובי של כ-14% ברבעון הראשון של 2024, זאת לאחר צמיחה של 3% ברבעון הקודם.

גם ברכיב השקעות המפעלים בחו"ל, חלה צמיחה, תוך האצה בקצב: מאזן נטו חיובי של כ-14% נרשם ברבעון הראשון של 2024, לאחר מאזן נטו חיובי בשיעור של כ-8% ברבעון הקודם.

לרבעון השני של 2024 צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות זינוק בפעילותן בחו"ל: במועסקים מאזן נטו חזוי חיובי של כ-35% (מאזן נטו חיובי חזוי של כ-11%). וגם בהשקעות (מאזן נטו חיובי חזוי של כ-11%).

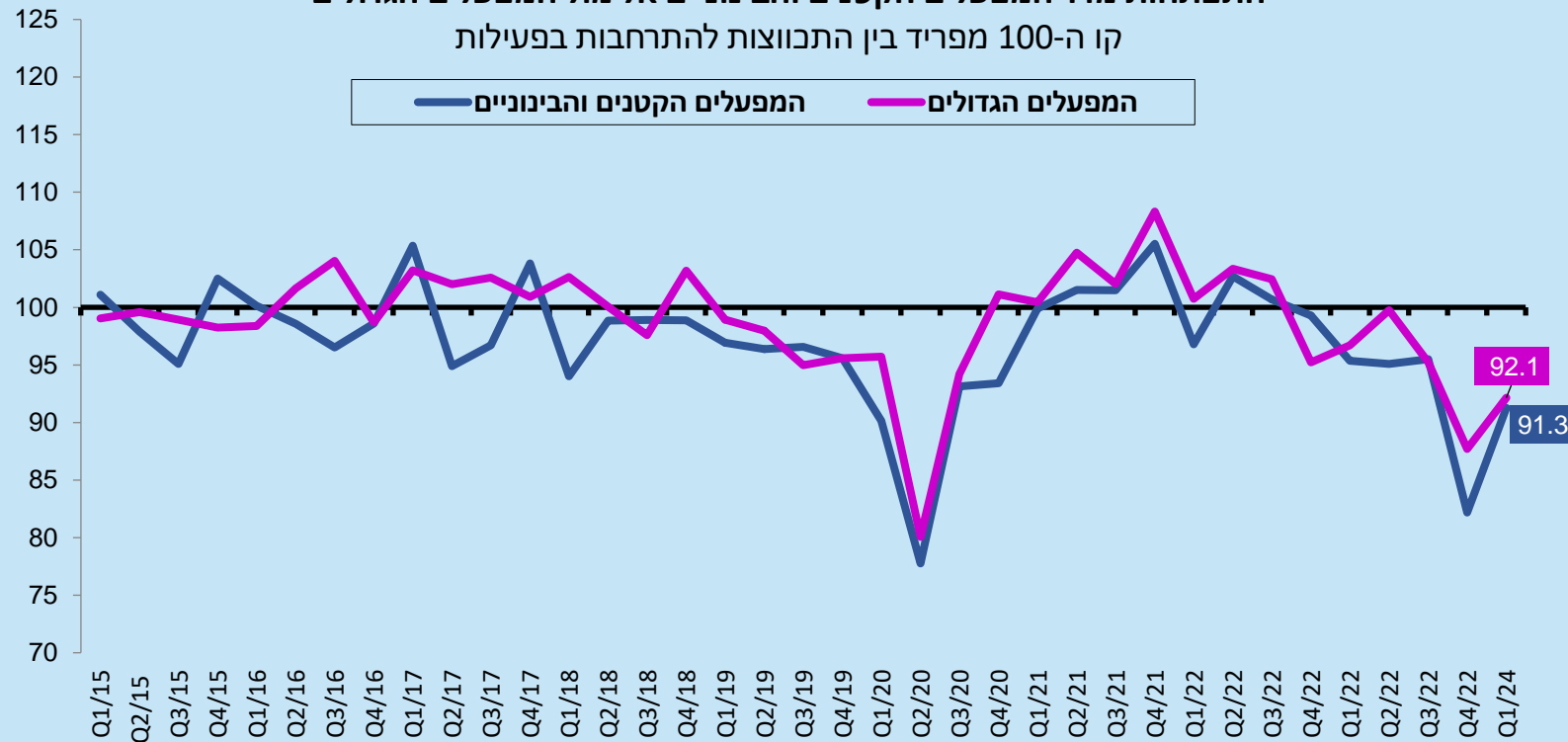

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים
 קו ה-100 מפריד בין התכווצות להתרחבות בפעילות

ברבעון הראשון של 2024 מדד המפעלים הקטנים והבינוניים הגיע לרמה של 91.3 נקודות, שינוי של כ-11% לעומת הרבעון הקודם. בבחינת רכיבי המדד עולה כי כלל רכיביו רשמו התכווצות, תוך האטה בקצב ביחס לרבעון הקודם: מאזן נטו שלילי של כ-24% בתפוקה, של כ-5% במועסקים, של כ-7% בהשקעות ושל כ-2% במשלוחי היצוא.

בבחינת מדד המפעלים הגדולים, המדד עלה בכ-5% לעומת מדד הסקר הקודם, והמדד עומד כרגע על 92.2 נקודות. בבחינת רכיבי המדד עולה כי כלל רכיביו רשמו נסיגה. דווח על מאזן נטו שלילי של כ-9% בתפוקה, של כ-14% במועסקים, של כ-11% במשלוחי היצוא ושל כ-16% בהשקעות.

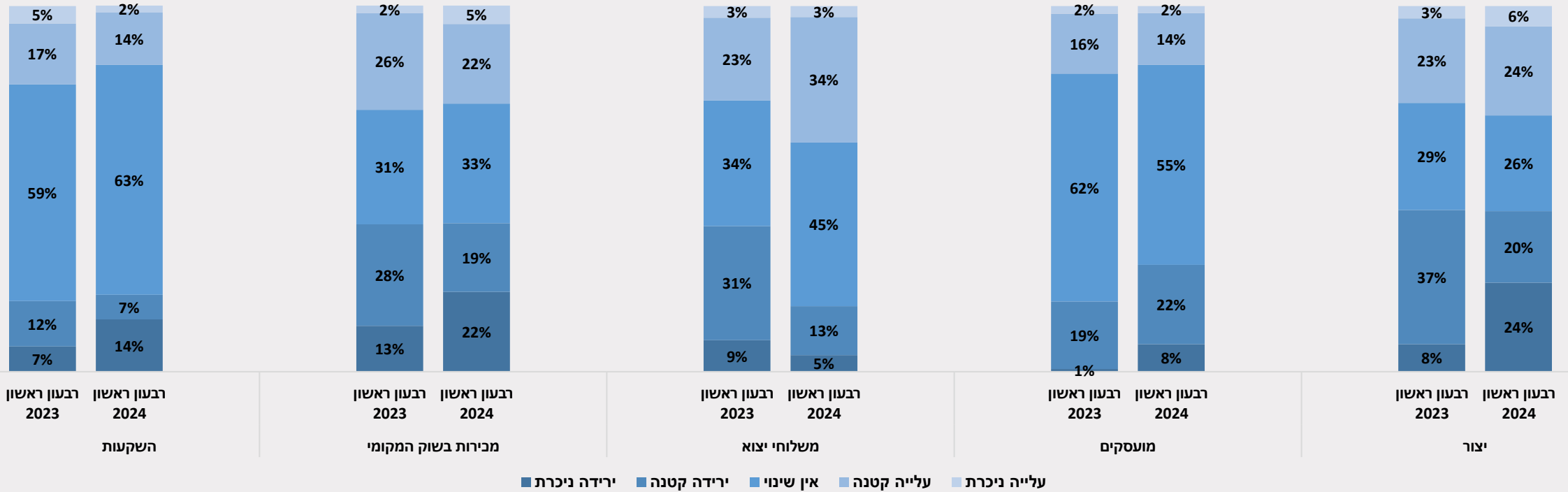
אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי תשובות המשיבים באינדיקטורים תוצר, מועסקים, השקעות ויצוא. המשקולות שנקבעו לצורך חישוב המדד הינם תוצר (45%), מועסקים (35%), השקעות (10%) ויצוא (10%).

נספחים

התפלגות המשיבים בסקר ציפיות לפי אינדיקטורים עיקריים השוואה רבעון ראשון 2023 לרבעון ראשון 2024

נספח מתודולוגי - מקדם ההטייה

מקדמי ההטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	5.4	4.9	4.8	-0.5	-0.7

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי של מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר שבמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם ההטייה - הפער הממוצע בעשור החולף³ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים⁴ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

[3] מהרבעון הראשון של 2009 עד לרבעון האחרון של 2018.

[4] אחוז התעשיינים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחת.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה
ellag@industry.org.il | 03-5198810
פלג סהר, כלכלן המחלקה
pelegs@industry.org.il
יעל גרטנר, כלכלנית המחלקה
yaelg@industry.org.il